

Asia Hakemus metsästyksen rajoittamiseksi metsästyslain 23 §:n nojalla

Hakemus

Metsähallitus on Lapin aluehallintovirastoon 16.6.2021 saapuneessa hakemuksessa ja sen 27.8.2021 laaditussa täydennyksessä esittänyt, että hakemuksen liitekarttoihin merkityillä alueilla rajoitettaisiin ampuma-aseilla harjoitettavaa metsästystä metsästyslain 23 §:n perusteella yleisen turvallisuuden vuoksi viiden (5) vuoden määräajaksi. Alueet ovat valtion omistuksessa ja Metsähallituksen hallinnassa. Metsähallitus on hakemuksessaan esittänyt, että metsästystä rajoitettaisiin haetuilla alueilla siten, että sallittua olisi vain

- hirvenajo, myös käyttäen koira sen mukaan, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään;
- pienpetojen loukku- ja rautapyynti sekä siihen liittyvä lopetusaseen käyttö;
- suurpetojen vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti Suomen Riistakeskuksen metsästyslain 41 §:n perusteella myöntämän poikkeusluvan mukaisesti ja
- alueella olevan haavoittuneen riistaeläimen jäljittäminen ja lopettaminen.

Kohdealueet (pinta-ala yhteensä 7861,5 ha)

1. Inari:

Inarin retkeilyalue, Juutuanvaara, Kortevara, Juutuanjoen ranta-alueet valtatie 75:n länsipuolella Saukkonivaan asti (477,4 ha). Alueeseen on rajattu Juutuanvaaran ulkoilureittiverkostoja Inarin

asutustaaajaman lähialue sekä Juutuanjoen suosituimman kalastusalueen rantavyöhyke.

2. Inari ja Sodankylä:

Saariselkä, Laanila, Kiilopää ja Urho Kekkosen kansallispuisto, matkailukeskuksen lähialue ja lähialueen suositut retkeilyreitit (6290,7 ha). Alue käsittää Saariselän matkailukeskuksen lähialueet ja -reitit sekä loma-asuntoalueiden lähiseudut Laanilasta ja Kiilopäältä. Niiden lisäksi rajaukseen sisältyvät Urho Kekkosen kansallispuiston kaikkein suosituimmat lähiretkeilyreitit noin 200 metrin levyisin varovyöhykkein. Vuonna 2019 Urho Kekkosen kansallispuistossa vieraili 367 000 kävijää.

3. Rovaniemi:

Napapiirin retkeilyalue, Vikaköngäs ja Vaattunkivaara, Vaattunkiköngäs ja Könkänsaari (112,6 ha). Alueisiin sisältyvät Vikakönkään lähialueet ja Vaattunkivaaran retkeilyreitti noin 200 m leveän varovyöhykkeen kera. Lisäksi rajaukseen sisältyy Vaattunkikönkään ranta-alue ja matkailuyrityksen lähialue sekä Könkänsaaret. Napapiirin retkeilyalueella vieraili vuonna 2019 yli 100 000 kävijää.

4. Salla:

Sallatunturin matkailukeskuksen lähialue (407,1 ha). Alue käsittää matkailukeskuksen ja loma-asuntoalueen lähialueet.

5. Posio:

Riisitunturin kansallispuiston päiväreittien lähialue (573,7 ha). Riisitunturin kansallispuiston suosio käyntikohteena on ollut viimeisten noin 10 vuoden aikana voimakkaassa kasvussa, ja vuosittainen käyntimäärä on sinä aikana moninkertaistunut. Vuonna 2019 kansallispuiston käyntimäärä oli noin 43 700. Retkeilykäyttö keskittyy suurimmaksi osaksi Riisitunturin lakialueella sijaitsevan autiotuvan ympäristöön ja tuvan lähialueilla kiertäville päiväreiteille. Rajausesitykseen sisältyvät em. suositut käyntikohteet, joilla retkeily

on aktiivista ympäri vuoden. Rajauksen ulkoreuna mukailee päiväreittiä 200 metrin suojavyöhykkeen etäisyydellä.

Hakemuksen perusteet

Hakemuksen ja sen täydennyksen mukaan hakemuksen kohdealueet ovat vilkkaassa virkistys- ja luontomatkailukäytössä. Hakemuksen mukaan esitettyjen metsästyskieltorajauksen pinta-alat ovat hyvin pieniä alueiden kokonaispinta-aloista, ja esitykset rajauksista kohdistuvat vain kaikkein vilkkaimmille retkeily- ja matkailukäytön ydinalueille, joissa käyntimäärät ovat huomattavia. Kävijät liikkuvat alueilla pääsääntöisesti huolletuilla retkeilyreiteillä ja laduilla, mutta myös reittien ulkopuolella. Rajoittamalla ampuma-aseiden käyttöä metsästyksessä Metsähallitus haluaa turvata alueiden yleisen virkistyskäytön.

Metsähallitus on hakemuksessaan esittänyt kohdealueiden käyntimäärätietoja vuosien 2019 ja 2020 osalta. Hakemuksen mukaan Metsähallitus haluaa tuoda esille käyntimäärien merkittävän kasvun muutaman viime vuoden aikana. Erityisesti kesä-syyskauden käyntimäärissä on ollut huomattavaa kasvua. Arvion mukaan käyntimäärät pysyvät korkealla tasolla tulevinakin vuosina.

Hakemuksen mukaan ampuma-aseen käyttö tulisi sallia pienpetojen loukku- ja rautapyynnin yhteydessä eläimen lopettamiseen, sekä suurpetojen poikkeuslupa perustuvan pyynnin yhteydessä. Pienpedot voivat aiheuttaa vahinkoa mm. lintujen pesinnälle. Etenkin vieraslajeihin lukeutuvien minkin ja supikoiran pyynnillä voidaan myös turvata luonnonsuojelualueiden suojeluarvoja. Ns. lopetusasetta käytettäessä laukaus ammutaan lähietäisyydeltä, eikä siitä aiheudu sivullisille alueella liikkujille vaaraa. Suurpetojen poikkeuslupa perustuva pyynti on poikkeustapaus, jossa ampuma-aseen käyttö on välttämätöntä. Huomioiden poikkeuslupapyynnin luonne, sitä koskeva metsästyslain mukainen sääntely ja poikkeuslupien vähäinen määrä, poikkeuslupapyynnistä aiheutuvaa turvallisuusriskiä ei ole pidettävä siten merkittävänä, etteikö pyyntiä voitaisi sallia. Vastaavia poikkeuksellisia tilanteita ovat suurriistavirka-aputoiminnassa (SRVA) tapahtuva loukkaantuneiden

eläinten etsintä ja lopettaminen sekä tilanteet, jolloin rajoitusalueen ulkopuolella luvallisesti metsästettäessä saaliseläintä haavoitetaan ja se kulkeutuu rajoitusalueelle. Tällöin eläin tulee voida asianmukaisesti lopettaa (eläinsuojelulaki 247/1996 14 § Sairaat tai vahingoittuneet eläimet sekä metsästyslaki 615/1993 84 § Avuttomassa tilassa olevan eläimen kohtelu).

Hakemuksen mukaan hirvenajon rajoittamiseen ei ole turvallisuussyistä tarvetta. Hirvenajo tarkoittaisi sekä ilman koiraa tapahtuvaa ajometsästystä, että hirven metsästykseseen sallittavan koiran käyttöä sen mukaan, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Kuuleminen

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausuntoa Inarin, Sodankylän, Sallan ja Posion kunnilta sekä Rovaniemen kaupungilta ja muilta asianosaistahoilta. Lausuntopyyntö on em. kuntien ja Rovaniemen kaupungin lisäksi toimitettu Saamelaiskäräjille, Maa- ja metsätalousministeriölle, Lapin poliisilaitokselle, Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle, Posion riistanhoitoyhdistykselle, Sallan riistanhoitoyhdistykselle, Rovaniemen riistanhoitoyhdistykselle, Inarin riistanhoitoyhdistykselle, Sodankylän riistanhoitoyhdistykselle, Paliskuntain yhdistykselle, Muddusjärven paliskunnalle, Hammastunturin paliskunnalle, Ivalon paliskunnalle, Lapin paliskunnalle, Poikajärven paliskunnalle, Pyhä-Kallion paliskunnalle, Sallan paliskunnalle ja Tolvan paliskunnalle.

Tämän lisäksi aluehallintovirasto on varannut niille, joiden kotikunta on joku edellä mainituista kunnista tai Rovaniemen kaupunki, tilaisuuden tulla metsästyslain 8 §:n ja 23 §:n nojalla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Kuulemisilmoitus on julkaistu yleistiedoksi antona sanomalehti Lapin Kansassa ja aluehallintoviraston verkkosivulla 24.9.2021.

Kuulemisilmoitus ja hakemus liitekarttoineen on pidetty 24.9.-15.10.2021 nähtävillä arkipäivisin klo 8.00–16.15 Lapin

aluehallintovirastossa osoitteessa Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi. Hakemusasiakirjat on toimitettu kaikille niitä pyytäneille. Kuulemisilmoitus on julkaistu ja hakemusasiakirjat on käännetty myös pohjoissaameksi.

Aluehallintovirastoon on määräaikaan mennessä toimitettu 14 lausuntoa hakemuksen johdosta. Aluehallintovirasto on varannut Metsähallitukselle tilaisuuden vastineen antamiseen saapuneiden lausuntojen johdosta. Metsähallitus on 8.11.2021 toimittanut vastineensa aluehallintovirastoon.

Suomen metsästäjäliitto ry:n Lapin piirin lausunto

Suomen Metsästäjäliiton Lapin piiri pitää turvallisuuden lisäämiseksi tehtäviä toimenpiteitä erittäin tärkeänä. Näihin toimenpiteisiin kuuluu ymmärrettävästi yhtenä osana ampuma-aseilla suoritettavan metsästyksen rajoittaminen paikoilla, joissa liikkuu suuria määriä retkeilijöitä. Ampuma-aseilla suoritettavaa metsästystä ei tule kuitenkaan rajoittaa kuin ainoastaan matkailu- ja retkeilykeskusten välittömässä läheisyydessä. Rajoituksia ei tule siten ulottaa liian laajoina retkeilyreittien yhteyteen.

Metsästäjäliiton Lapin piiri pitää metsästyslain 3 luvun 25 §:ssä määritettyä suojaetäisyyttä eli 150 m lähempänä asuttua rakennusta riittävänä suojaetäisyytenä sovellettavaksi myös tässä yhteydessä. 150 metriä kauemmaksi retkeilyreiteistä ulottuvat rajoitukset eivät ole turvallisuuden lisäämisen kannalta perusteltuja, ja ne haittaavat metsästyksen järjestämistä alueella. Turvallisuuden kannalta tarpeettoman laajoiksi määritetyt rajoitusalueet poistavat metsästyksen piiristä yhteenlaskettuna suuria hehtaarimääriä.

Sallan paliskunnan lausunto

Lausunnon mukaan maasuorpetojen aiheuttamat vahingot porotaloudelle ovat korkealla tasolla. Vahinkoperusteiset poikkeusluvut ovat ainoa keino vähentää vahinkoja. Suorpetojen metsästys tulee sallia vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla metsästysrajoitusalueella. Luonnoksen mukaan metsästysrajoitus ei koske suurpetojen vahinkoperusteista poikkeuslupapyyntiä

riistakeskuksen metsästyslain 41 §:n perusteella myöntämän poikkeusluvan mukaisesti. Asia on huomioitu luonnoksessa hyvin.

Muuten metsästyksessä ampuma-aseiden käytön rajoittaminen vilkkaassa virkistys- ja luontomatkailukäytössä olevilla kohdealueilla virkistyskäytön turvallisuuden varmistamiseksi on perusteltua.

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto

Metsähallituksen mukaan alueet ovat erittäin suosittuja virkistyskäyttö- ja luontomatkailukohteita. Ottaen huomioon, että metsästyksessä mahdollistavat mm. suurpetojen vahinkoperusteisen poikkeuslupapyyntin ja pienpetojen loukku- ja rautapyyntin, maa- ja metsätalousministeriö pitää esityksiä juuri vilkkaimpien retkeily- ja matkailukäytön ydinalueilla paitsi tarpeellisina myös riittävästi perusteltuina.

Inarin kunnan lausunto

Lausunnon mukaan Metsähallitus Luontopalvelut on lähtenyt yksittäisen onnettomuustapauksen perusteella hakemaan rajoituksia paikallisten asukkaiden laillisiin oikeuksiin harjoittaa metsästyksiä metsästyslain 8 §:n koskemalla alueella. Tämä oikeus on sovittu myös Urho Kekkosen kansallispuistoa perustettaessa ja se on kirjattu perustamista koskeviin sopimuksiin. On huomattavaa, että vaikka haettu rajoitusalue Saariselän, Laanilan, Kiilopään ja Urho Kekkosen kansallispuiston rauhoitusalue on noin 2,5 % kansallispuiston ja Saariselän- Laanilan matkailualueen kokonaispinta-alasta, vie se lähes puolet Inarin riistanhoitoyhdistyksen alueella sijaitsevasta UKK-puiston alueesta. Siten kyse on merkittävästä rajoituksesta.

Inarin kunta lausuu, että esitetty kansallispuiston metsästyskieltoalue on selkeästi ylimitoitettu alueella tapahtuvaan retkeilyyn nähden metsästysaikana. Osa kieltoalueesta on määritetty talvireiteille, joilla aktiivisin aika on talvella. Tällöin alueella ei ole metsästystoimintaa. Näillä alueilla metsästyskielto on tarpeeton. Puiston vilkkaimmilla retkeilyalueilla ei ole metsästyksiä harrastettu paikallisten metsästäjien osalta tähänkään asti. Tämä koskee myös

Juutuanjoen ympäristöön, Inarin kirkonkylän alueelle haettua rajoitusta.

Metsähallituksen lisäselvityksessä käyntimäärät on kerätty väärin tavalla viimeiseltä kahdelta vuodelta, johon on vaikuttanut kotimaan matkailun ja kansallispuistojen kävijämäärien selkeä lisääntyminen koronaviruksen seurauksena. Arvio siitä, että kävijämäärät pysyvät korkeina myös ulkomaiden auettua, on varsin optimistinen, vaikka kansallispuistojen kävijämäärät varmasti lisääntyvätkin. Lisäksi laskurit sijaitsevat reittien alkupäässä laskien kaikki alueella liikkuvat retkeilijät, myös perheen pienempien kanssa kulkevat ja lähialueretkeilijät, jotka eivät suuntaa syvemmälle puistoon. Näin ollen luvut eivät kerro totuutta siitä, kuinka paljon todellisia kävijöitä suunnitellulla metsästyskieltoalueella on.

Metsästyslain 8 §:n mukaisilla kuntalaisten laillisilla oikeuksilla on Inarin kunnassa erittäin suuri merkitys. Rajoituksen merkittävyyteen UKK-puiston Inarin alueella nähden, Inarin kunta lausuu, että Metsähallitus Luontopalvelut ei ole virallisesti neuvotellut alueellisen neuvottelukunnan, alueen riistanhoitoyhdistyksen eikä kuntien kanssa turvallisuusongelmista tai rajoitushakemuksesta ennakoon. Hakemuksessa aluehallintovirastoon on viitattu muiden viranomaisten ja riistanhoitoyhdistyksen epäviralliseen informointiin. Epävirallisessa yksisuuntaisessa informoinnissa annetut rajoitusalueiden pinta-alaalliset määrät ovat olleet huomattavasti pienempiä kuin aluehallintovirastoon hakemuksella jätetyt rajoitusalueiden pinta-alat. Hyvän hallinnon periaatteiden vastaisesti Metsähallitus Luontopalvelut on laiminlyönyt viranomaisten yhteistyövelvoitteen. Toissijaisesti Metsähallitus Luontopalvelut ei ole myöskään järjestänyt kuntalaisten, eikä Saamelaiskäräjien kuulemista liittyen rajoitusten vaikutuksista paikallisten oikeuksiin sekä saamelaiskulttuurin harjoittamiseen.

Metsähallituslain 39 §:n mukaan saamelaisten kotiseutualueeseen kokonaisuudessaan kuuluvaan kuntaan asetetaan kuntakohtaiset neuvottelukunnat, joiden tehtävänä on käsitellä valtion maa- ja vesialueiden sekä niihin kuuluvien luonnonvarojen kestävää käyttöä ja hoitoa. Metsähallitus on voinut noudattaa kirjaimellisesti

metsähallituslakia sivuuttaessaan asian käsittelyn neuvottelukunnassa sekä muiden viranomaisten sekä riistanhoitoyhdistyksen kanssa, koska päätösvalta asiassa on aluehallintovirastolla. Hyvän hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvat kuitenkin tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate sekä suhteellisuusperiaate. Inarin kunta katsoo, että suunnitellut rajoitukset eivät ole tarkoituksenmukaisia. Hakemus kuntalaisten metsästyslain 8 §:n mukaisten oikeuksien rajoittamiseksi on laadittu objektiviteettiperiaatteen vastaisesti pelkästään ympäristöministeriön antaman ohjauksen vuoksi sekä mitoitettu suhteellisuusperiaatteen vastaisesti siten, että oikeuksia ja etuja rajoitetaan hakemuksessa metsästysrajoitusalueista enemmän kuin haitan tai vaaran poistaminen viranomaisten yhteistoiminnassa edellyttäisi. Inarin kunnan saaman käsityksen mukaan esitetyt rajoitukset ovat poliittisen ja median paineen synnyttämä hätäratkaisu UKK-puistossa Savukosken alueella tapahtuneen onnettomuuden vuoksi.

Inarin kunta pitää hakemusta alueellisista metsästysrajoituksista vakavasti kuntalaisten metsästyslain 8 §:n mukaisia oikeuksia loukkaavana, sekä mahdollisesti saamelaiskulttuuria heikentävinä ja kaikin tavoin ylimitoitettuina sekä epätarkoituksenmukaisina.

Ensisijaisesti Inarin kunta lausuu, että se ei hyväksy minkäänlaisia paikallisten asukkaiden metsästyslain 8 §:n mukaisten oikeuksien rajoituksia alueellaan ja toissijaisesti lausuu, että Metsähallitus Luontopalvelut on hakemuksen jättäessään toiminut virheellisesti ja hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisesti jättämällä hakemuksen valmistelun käsittelemättä kuntakohtaisessa neuvottelukunnassa sekä Inarin riistanhoitoyhdistyksen ja Inarin kunnan kanssa.

Muddusjärven paliskunnan lausunto

Lausunnon mukaan Muddusjärven paliskunta katsoo, että Inarin retkeilyalueella tulee olla mahdollisuus saamelaisen poronhoidon harjoittamiseen, mukaan lukien osakkaidensa syömäporojen pyytäminen ampuma-aseilla. Koska retkeilyalue sijoittuu Inarin kirkonkylän sekä useampien vilkasliikenteisten teiden välittömään läheisyyteen, tulee retkeilyalueella lisäksi olla mahdollisuus

taajamien asukkaita ja kiinteistöjä häiritsevien porojen lopettamiseen sekä liikenteessä vahingoittuneiden porojen lopettamiseen ampumaseilla.

Muddusjärven paliskunta katsoo, että suurpedot aiheuttavat poronhoidolle suuria taloudellisia vahinkoja. Vahinkoa aiheuttavien suurpetojen lupametsästys sekä poisto poikkeusluvin on ainoa tehokas keino vähentää kyseisiä vahinkoja, ja tämän vuoksi niiden metsästys on sallittava rajoitusalueella.

Muddusjärven paliskunta muistuttaa, että saamelaisten kotiseutualueella tapahtuva metsästysturismi ei ole enää sosiaalisesti kestävällä tasolla. Paliskunnan tiedossa on, etteivät syrjäkylien asukkaat uskalla enää mennä lähinautinta-alueilleen kylien ympäristössä esimerkiksi marjastamaan, koska he pelkäävät metsästysturisteja, jotka eivät tunne alueita ja niiden käyttöä, käyttäjäryhmiä tai metsästämiensä lajien käyttäytymistä paikallisissa, pohjoisissa olosuhteissa. On erittäin hälyttävää, ettei saamelaisia ja muita paikallisia haluta yhtä aktiivisesti suojella pääosin metsästysturistien aiheuttamilta vaaroilta.

Lisäksi Muddusjärven paliskunta muistuttaa, että niin poronhoito kuin metsästyskin ovat yksiä saamelaiskulttuurin harjoittamisen ilmentymiä. Suomen perustuslain (731/1999) 17.3 §:ssä saamelaisille turvataan oikeus alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Kulttuurinsuojaan kuuluu oikeus perinteisiin elinkeinoihin. Viranomaisten tulee toiminnassaan aktiivisesti edistää saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamista. Muddusjärven paliskunta katsoo metsästysturismin haittaavan merkittävästi perinteisten elinkeinojen harjoittamista.

Inarin riistanhoitoyhdistyksen lausunto

Lausunnon mukaan Inarin riistanhoitoyhdistys ei hyväksy Metsähallituksen hakemia metsästyskieltorajoituksia. Metsähallitus on lähtenyt yksittäistapauksen perusteella rajoittamaan paikallisen ihmisen laillista oikeutta harjoittaa metsästystä metsästyslain 8 §:n alueella. Tämä oikeus on sovittu myös Urho Kekkosen

kansallispuistoa perustettaessa ja se on kirjattu sopimukseen. Esitetty kansallispuiston metsästyskieltoalue on ylimitoitettu alueella tapahtuvaan retkeilyyn nähden metsästysaikana.

Osa kieltoalueesta on vedetty talvireiteille, joilla aktiivisin aika on talvella. Tällöin alueella ei ole merkittävää metsästystoimintaa. Näillä alueilla metsästyskielto on tarpeeton. Puiston vilkkaimmissa retkeilypaikoissa ei ole metsästystä harrastettu ainakaan paikallisten metsästäjien osalta tähänkään asti. Metsähallituksen ulkopaikkakuntalaisille myymien pienriestalupien lupa-alueetkaan eivät sijaitse näillä alueilla vaan ovat jo kauemmaksi sijoitettuna matkailukeskuksen vilkkaimmilta alueilta. Näin ollen rajoitus kohdistuu pääosin paikallisten oikeuksiin (Metsästyslaki 8 §).

Metsähallituksen lisäselvityksessä käyntimäärät on otettu harhaanjohtavasti viimeiseltä kahdelta vuodelta, johon on vaikuttanut kotimaan matkailun lisääntyminen koronaviruksen seurauksena. Arvio siitä, että kävijämäärät pysyvät korkeina myös ulkomaiden auettua, on varsin optimistinen. Lisäksi laskurit sijaitsevat reittien alkupäässä laskien kaikki alueella liikkuvat retkeilijät, myös perheen pienempien kanssa kulkevat. Näin ne eivät kerro totuutta siitä, kuinka paljon todellisia kävijöitä suunnitellulla metsästyskieltoalueella on.

On huomattavaa, että vaikka suunniteltu Saariselkä, Laanila, Kiilopää ja Urho Kekkosen kansallispuiston rauhoitusalue on noin 2,5 % kansallispuiston ja Saariselän- Laanilan matkailualueen kokonaispinta-alasta, vie se lähes puolet Inarin rhy:n puolella sijaitsevasta UK-puiston alueesta. Näin toteutuessaan sen vaikutus olisi huomattava paikallisen lailliseen metsästysoikeuteen alueella.

Lisäksi Inarin riistanhoitoyhdistys huomauttaa, että asiasta käytiin alustavia keskusteluja keväällä kyseisistä metsästyskieltoalueista Metsähallituksen kanssa ja silloin puhuttiin noin 1800 ha:n alueista, jotka sijaitsivat retkeilylle kriittisimmillä alueilla. Suunnitellut alueet kävivät riistanhoitoyhdistyksen hallituksella lausunnolla,

eikä suurta vastustusta ilmennyt. Se, että alue laajeni kolminkertaiseksi neuvottelujen jälkeen, on herättänyt pahennusta ja epäluottamusta Metsähallitusta kohtaan niin paikallisten kuin riistanhoitoyhdistyksen osalta. Syitä alueen laajenemiseen voi vain arvailla, mutta nyt tullut esitys on lähes sama mitä yritettiin saada läpi 90-luvulla siinä kuitenkin onnistumatta.

Sodankylän kunnan lausunto

Lausunnon mukaan Sodankylän kunta pyytää kiinnittämään erityistä huomiota Urho Kekkosen kansallispuistoa koskevaan lakiin vuodelta 1982. Tuolloin kansallispuisto perustettaessa on hyvin vahvasti ja korostetusti haluttu säilyttää ja turvata paikallisille asukkaille vapaa metsästysoikeus valtion omistamilla mailla ja tätä oikeutta ei tule murentaa. Laissa Urho Kekkosen kansallispuistosta (25.1.1982/ 6 § 2 mom.) todetaan, että "Luonnonsuojelulain 2 § 2 momentin nojalla kansallispuiston rauhoittamiseksi annettavat määräykset eivät estä paikallisia asukkaista harjoittamasta kalastusta, metsästystä tai poronhoitoa taikka niihin liittyviä tehtäviä."

Sen lisäksi UK-kansallispuistoa koskevan lain yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että "Paikallisten asukkaiden harjoittamaa metsästystä ei rauhoittamismääräyksillä rajoitettaisi". Urho Kekkosen kansallispuiston järjestyssäännössä todetaan metsästyksen osalta, että "Paikallisilla asukkailla on kotikuntansa alueella oikeus metsästä kansallispuistossa. Ulkopaikkakuntalaisille ei myönnetä metsästyslupia kansallispuistoon."

Sodankylän kunta korostaa, että metsästyslain 8 §:n mukaan Lapissa kuntalaisella on oikeus metsästä kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla eikä tätä oikeutta tule rajoittaa, eikä rajoittamiselle ole esitetty mitään sellaisia erityisen tärkeitä perusteita, mikä antaisi aihetta tarkastella asiaa uudesta näkökulmasta.

Sodankylän kunta pitää erittäin tärkeänä, että alueen käyttäjien turvallisuuden lisäämiseksi lisätään tiedottamista ja laaditaan ohjeistus esimerkiksi värikkään pukeutumisen osalta. Sen lisäksi kansallispuiston kävijöitä tulee tiedottaa aktiivisesti ja

monikanavaisesti metsästystoiminnasta sekä puiston kävijöistä mahdollisesti aiheutuvista riskeistä. Näiden lisäksi tulisi tutkia eri vaihtoehtoja kansallispuiston kävijämäärän rajoittamisesta metsästysaikana ja mahdollista rajaamista toisille alueille. Ensisijaisesti tulisi opastaa ja tiedottaa alueen käyttäjiä ja ottaa käyttöön kaikki muut keinovalikoimat, ennen kuin lähdetään alueen asukkaita koskeviin rajoitustoimenpiteisiin. Sodankylän kunta muistuttaa, että ikiaikaista nautintaoikeutta ei saa rajoittaa.

Sodankylän kunta toteaa, että Sodankylän alueella kansallispuistossa ei ole tapahtunut metsästysonnettomuuksia, eikä koko kansallispuiston alueellakaan kuin yksittäinen, erittäin valitettava tapaus. UK-kansallispuisto on perustettu 1983. Metsähallitus on laiminlyönyt omaa velvollisuuttaan varmistaa turvallinen liikkuminen alueella. Sodankylän kunta pitää erittäin tärkeänä, että Urho Kekkosen kansallispuiston alueella ei ryhdytä metsästyslain 23 §:n perusteella yleisen turvallisuuden vuoksi rajoittamaan ampuma-aseilla harjoitettavaa metsästystä, koska erityisen tärkeitä syitä ei ole esitetty eikä vaihtoehtoisia menettelyitä ole tutkittu.

Sodankylän riistanhoitoyhdistyksen lausunto

Lausunnon mukaan laki Urho Kekkosen kansallispuistosta säädettiin vuonna 1982. Lain valmistelun yhteydessä sekä hallituksen esityksessä on useassa kohdassa korostettu, että halu säilyttää ja turvata paikallisille asukkailla vapaa metsästyoikeus valtion omistamilla mailla. Tällä lupauksella puiston perustamiselle saatiin paikallisten hyväksyntä lisäksi.

Laissa Urho Kekkosen kansallispuistosta (25.1.1982 /6 § 2 mom. todetaan: "Luonnonsuojelulain 2 § 2 momentin nojalla kansallispuiston rauhoittamiseksi annettavat määräykset eivät saa rajoittaa paikallisia asukkaista harjoittamasta kalastusta, metsästystä tai poronhoitoa taikka niihin liittyviä tehtäviä."

Lisäksi UK-kansallispuistoa koskevan lain yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että "Paikallisten asukkaiden harjoittamaa metsästystä ei rauhoittamismääräyksillä rajoitettaisi".

UKK:n puiston järjestyssäännössä todetaan muiden muassa seuraavaa: "Paikallisilla asukkailla on kotikuntansa alueella oikeus metsästä kansallispuistossa. Ulkopaikkakuntalaisille ei myönnetä metsästyslupia."

Metsästyslain 8 §:n mukaan Lapissa kuntalaisella on oikeus metsästä kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla. Metsähallituksen esityksellä pyritään rajoittamaan paikallisille asukkaille lailla säädettyä oikeutta metsästä puiston alueella. Metsästysrajoituksen perusteeksi esitetään ainoastaan yleisen turvallisuuden lisäämiseksi. Tietojen mukaan esitetyllä alueella eikä sen läheisyydessä ole tapahtunut ainuttakaan metsästystilanteessa tapahtunutta matkailijaan kohdistunutta onnettomuutta. Puiston lähes 40 vuotisen historian aikana puistossa on tapahtunut yksi metsästystilanteeseen liittyvä vakava onnettomuus. Tähän nähden ehdoton metsästyksen rajoittaminen on ylimitoitettu toimenpide.

Rajoitukset koskisivat lähinnä kanalintujen pyyntiä. Pyyntiaika yleensä sijoittuu ruska-aikaan, jolloin matkailijoita parin viikon aikana on liikkeellä. Mikäli Metsähallitus katsoo rajoituksen välttämättömäksi Sodankylän riistanhoitoyhdistys esittää määräaikaista rauhoittamista ajalle 1.9.–30.9 välille Kakslauttanen-Kiilopää. Lisäksi alueen matkailijoille lisätään tiedottamista ja laaditaan ohjeistus esimerkiksi värikkäästä pukeutumisesta. Sen lisäksi kansallispuiston kävijöitä tulee tiedottaa alueella mahdollisesti liikkuvista metsästäjistä, koska metsästäjät käyttävät kuten matkailijatkin autiotupia. Myös metsästäjiä tulee entistä enemmän ohjeistaa turvalliseen metsästyksen. Metsästäjien kouluttamisessa riistahoitoyhdistyksillä ja riistakeskuksella on merkittävä rooli.

Paine ulkopaikkakuntalaisten metsästyksen valtion mailla Lapissa on viime vuosina kasvanut. Paikkakuntalaiset kokevat, että perinteistä eräkäyntiä on vaikea enää harrastaa. Puisto on enää ainoa paikka, jossa siihen on mahdollisuus. Sen vuoksi kaikki lisärajoitukset koetaan pyrkimyksiksi rajoittaa paikallisten metsästysoikeutta huolimatta siitä, että rajoitukset voivat olla vähämerkityksellisiä.

Sodankylän riistanhoitoyhdistyksen kanta on, että Metsähallitus ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella Urho Kekkosen kansallispuiston alueella tulisi ryhtyä metsästyslain 23 §:n perusteella rajoittamaan ampuma-aseilla harjoitettavaa metsästystä. Lisäksi rajoitukset kaventaisivat paikallisille laissa säädettyjä oikeuksia.

Suomen riistakeskuksen lausunto

Lausunnon mukaan Suomen riistakeskus on tutustunut Metsähallituksen julkaisemaan selvitykseen <https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Muut/Metsastysturvallisuuseivitys.pdf> sekä lausuntopyyntön mukana toimitettuun hakemukseen ja siihen Lapin aluehallintoviraston pyynnöstä tehtyyn täydennykseen.

Suomen riistakeskus toteaa Metsähallituksen julkaiseman selvityksen metsästysturvallisuuden osalta olevan siltä osin puutteellinen, ettei siinä ole käsitelty, eikä raportoitu kyseisten nyt rajoitushakemuksen kohteena olevien alueiden nykyistä metsästyskäyttöä tai sen ja alueiden muun käytön välillä ilmenneitä mahdollisia ongelmia.

Suomen riistakeskus toteaa, että nyt haettavien rajoitusten mukaisilta alueilta ei metsästyksen ja muun alueiden käytön välillä ole tullut Suomen riistakeskuksen tietoon saakka ongelma- tai vaaratilanteita. Suomen riistakeskukselle ei ole myöskään Metsähallituksen toimesta saatettu tietoon tarpeita kouluttaa tai ohjeistaa metsästäjiä normaalista poikkeaviin metsästyskäytäntöihin kyseisten alueiden osalta. Ne toimenpiteet, joita Metsähallitus esittää hakemuksessaan metsästysrajoitusalueella sallittavaksi toiminnoiksi ovat tarpeellisia. Toimenpiteet eivät aiheuta vaaraa kansallispuiston muille käyttäjille. Porovahinkoja aiheuttaneita suurpetoja metsästetään Suomen riistakeskuksen myöntämin poikkeusluvin. Pyynti tapahtuu pääsääntöisesti lumipeitteiseen aikaan, jolloin alueiden muu käyttö on vähäisempää. Lisäksi ko. metsästys tapahtuu metsästyksenjohtajan valvonnassa.

Suomen riistakeskus on tarkastellut kyseisten alueiden saalistietoja hirven osalta metsästysvuodesta 2017 alkaen. Saalisilmoitus hirven osalta on lakisääteinen, joten pyyntiluvan nojalla tapahtuvan metsästyksen osalta saaliit kuvaavat osaltaan alueen metsästyskäyttöä. Hirvisaaliita on 1.8.2017-4.10.2021 välisenä aikana ilmoitettu esitettyjen rajoitusten kohteena olevilta alueilta seuraavasti: Juutuanvaara ja Juutuanjoki: 2 kpl; Saariselkä ja Urho Kekkosen kansallispuisto: 0 kpl; Napapiirin retkeilyalue: 0 kpl; Sallatunturi: 0 kpl ja Riisitunturin kansallispuisto: 0 kpl.

Hirven metsästyksen osalta riistakeskus toteaa, että metsästyslain 30 §:n nojalla on hirvieläimen pyyntiluvan saajan kuten myös suurpetojen osalta poikkeusluvan saajan nimettävä metsästyksenjohtaja. Metsästyksenjohtajan tehtäviin kuuluu metsästysasetuksen mukaisesti suunnitella käytännön metsästystapahtumat ja antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä.

Suomen riistakeskus katsoo, että säädösten mukaisesti tapahtuvassa metsästystapahtumassa huolehditaan lähtökohtaisesti turvallisuudesta esimerkiksi metsästettäessä teiden tai kylien ja asutuksen läheisyydessä. Monilla alueilla Suomessa metsästys tapahtuu nykyisellään hyvin rikkonaisilla alueilla asutuksen läheisyydessä.

Kyseessä olevat rajoitusesityksen kohteena olevat alueet eivät turvallisuuden näkökulmasta merkittävästi poikkea em. kaltaisista alueista, joilla metsästyksessä on huomioitava erityisellä tarkkuudella muut alueiden käyttäjät. Suomen riistakeskus korostaa, että metsästyksenjohtajan tehtävä on huolehtia metsästyksen turvallisesta järjestämisestä suunnitellessaan metsästystä ja antaessaan turvallisuusmääräyksiä.

Mikäli Metsähallitus julkaisisi esimerkiksi kartta-aineistoja vilkkaimmista alueista ja poluista ja niiden käyttäjämääristä eri vuodenaikoina, olisi metsästyksessä nykyistä helpompaa huomioida alueet turvallisuuden näkökulmasta myös ilman metsästyskieltoa.

Laskurien antamien tietojen mukaan kävijämäärät vaihtelevat voimakkaasti eri kuukausina.

Muussa kuin johdetussa metsästyksessä metsästystapahtuman turvallisesta järjestämisestä ja suunnittelusta huolehtii jokainen metsästäjä itse metsästyslain 20 §:n mukaisesti. Suomen riistakeskuksen käsityksen mukaan rajoitusesityksen kohteena olevat alueet eivät ole erityisen suosittuja pienriistan metsästysalueita metsästyslain 8 §:n oikeudella metsästävien paikallisten metsästäjien keskuudessa. Metsästäjät valikoivat useimmiten metsästysalueiksi rauhallisempia alueita. Toisaalta siirtyessään metsästysalueelle, voivat metsästäjät kulkea läpi myös vilkkaammilta retkeilyalueilta, jos kaukaisemmille alueille on helpompi siirtyä esimerkiksi polkua pitkin vilkkaampien alueiden kautta. Yksittäisten metsästäjien osalta nykyistä parempi tietoisuus alueiden käyttäjistä ja heidän käyttämistensä alueista eri vuoden aikoina lisäisi metsästyksen turvallisuutta alueilla nykyisestä.

Suomen riistakeskus toteaa metsästyksen rajoittamisen osalta, että rajoituksia olisi tarpeen asettaa ensisijaisesti vain välttämättömimmille alueille, jotka sijaitsevat rakennetun ympäristön tai matkailuinfrastruktuurin välittömässä läheisyydessä (vrt. metsästyslain 25 § 1 mom.). Luontopolkujen ympärille rajattavat metsästyskieltoalueet suojavyöhykkeineen esitettyssä muodossa ovat selvästi tiukempia kuin metsästyslain 25 §:n 3 mom. mukaiset liikenneväylistä johtuvat rajoitukset ja esimerkiksi Riisitunturiin esitetty 200 metrin puskuri on leveämpi, kuin metsästyslain 25 §:n 1 momentin mukainen 150 metrin rajoitus asutusta rakennuksesta.

Suomen riistakeskus pitää tärkeänä, että mahdolliset metsästysrajoitusalueet digitoidaan. Metsästäjät ja muut luonnossa liikkujat hyödyntävät nykypäivänä maastossa liikkeessaan esimerkiksi Suomen riistakeskuksen Oma riista -palvelun karttatoimintoja mobiilisovelluksen avulla tai esimerkiksi Metsähallituksen Retkikartta -palvelua. Digitoidut rajoitusalueet olisi mahdollista viedä edellä mainittuihin ja myös muihin sovelluksiin (esim. koiran paikannusohjelmistot), jolloin ne olisivat käytettävissä jokaisen metsästäjän omalla älypuhelimella maastossa. Vaikka

metsästyskieltoalueet olisi rajattu digitaaliseen kartta-aineistoon, ei metsässä ole helppo hahmottaa, onko metsästyskieltoalueella vai ei, mikäli raja ei ole maastossa mitenkään näkyvissä. Näin vieläkin enemmän niiden metsästäjien osalta, joilla ei ole käytössään GPS-tekniikkaa.

Posion riistanhoitoyhdistyksen lausunto

Lausunnon mukaan Posion Riistanhoitoyhdistyksen lausunnossa käsitellään Riisitunturin kansallispuistoon kohdistuvaa rajoitusesitystä. Metsästys, kalastus ja marjastus ovat alueen perinteisiä käyttömuotoja. Kansallispuiston alueella metsästys on sallittua paikallisille asukkaille metsästyslain mukaisesti. Ulkopaikkakuntalaisilta metsästys on kansallispuiston alueella kielletty.

Metsähallitus on julkistanut Riisitunturin kansallispuiston järjestyssäännön 7.9.2020. Järjestyssäännöissä on maininta järjestyssääntöjen noudattavan periaatteita, jotka on esitetty ympäristöministeriön 28.11.2008 vahvistamassa Riisitunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Edellä mainitussa hoito- ja käyttösuunnitelmassa luvun 8.3 Metsästys toisessa kappaleessa on maininta: "Vuonna 1999 ympäristöministeriöön lähetetyn Riisitunturin laajennusta koskevan säädösesityksen mukaan paikallisten asukkaiden metsästysoikeus säilyisi tulevaisuudessakin nykyisen kaltaisena koko puiston alueella".

Riisitunturin kansallispuistossa harjoittavat eränkäyntiä pääasiallisesti puistoon rajoittuvissa kylissä asuvat metsästäjät. Posiolla on runsaasti valtionmaita, joille kukin paikallinen metsästäjä voi oman asuinpaikkansa lähellä hakeutua. Kansallispuiston metsästyspaine säilynee ennallaan, mikäli Metsähallitus ei lupamyynnillään aiheuta muihin kunnan alueisiin niin kovaa metsästyspainetta, että paikalliset joutuisivat hakeutumaan pyyntiin puistoon.

Riisitunturin puistossa ja lähialueilla metsästäjät tietoisesti välttävät retkeily- ja matkailukohteita. Posiolainen eränkävijä ei mene metsään tavatakseen siellä toisen ihmisen.

Posion Riistanhoitoyhdistys ei näe perusteltua syytä yleisen turvallisuuden vuoksi rajoittaa ampuma-aseella tapahtuvaa metsästystä Riisitunturin kansallispuistossa.

1. Metsästäjällä on aina huolellisuusvelvoite, metsästyslaki 20 § 3: "Metsästys ei saa aiheuttaa varaa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle".
2. Alueella metsästää rajallinen joukko metsästäjiä, jotka tiedostavat alueen muun käytön.
3. Ampuma-aseella tapahtuvan metsästyksen rajoittaminen ko. rajatulla alueella ei tuo mitään lisäarvoa turvallisuuteen nykyisin valitsevaan menettelyyn.
4. Paikallisten oikeuksien rajoittaminen ei ole sosiaalisesti kestävän luonnonsuojelun ja virkistyskäytön kannalta kestävää kehittämistä.
5. Tiedottamalla ja ohjeistamalla retkeilijöitä, metsästäjiä ja muita luonnossa liikkujia voidaan yleistä turvallisuutta parantaa laajemmin kuin kieltää jokin yksittäinen asia.

Lapin poliisilaitoksen lausunto

Lausunnon mukaan Metsähallituksen rajoitusesityksessään esittämät perustelut ovat tärkeitä, huomioonotettavia ja kannatettavia.

Rajoitusalueilla liikkuu nykyisellään ja varmaankin tulevaisuudessa vielä nykyistäkin runsaammin eri tavoin luonnossa liikkuvia ihmisiä. Heidän turvallisuutensa takaamiseksi on hyvin perusteltua hyväksyä nämä lausuntopyyntöissä esitetyt ampuma- aseiden käyttörajoitukset noilla esitetyillä virkistysalueilla.

Onhan nykyisellään todettu tosiasia, että ihmiset liikkuvat aktiivisesti luonnossa kyseisillä alueilla jalan, polkupyörillä ja talviaikaan lumikengillä, suksilla, osin moottorikelkoilla jne. Täten on erittäin tärkeää heidän virkistäytymisensä ja luontoelämyksiensä toteutumiseksi, että he voivat toteuttaa ulkoilua ja luonnossa

liikkumista ilman pelkoa tai epäluuloa mahdollisesta aseilla tapahtuvasta metsästyksestä noilla samoilla alueilla. Lisäksi vaikka nämä rajoitukset saatettaisiinkin voimaan, niin metsästäjille jää vielä käytännössä aivan riittävästi aluetta harrastaa vastaavasti omaa kyseistä virkistystoimintaansa rajoitusalueiden ulkopuolella.

Sallan kunnan lausunto

Lausunnon mukaan metsästyksen rajoitusta koskeva asia on valmisteltu yhteistyössä mm. Sallan riistanhoitoyhdistyksen eli metsästäjiä edustavan tahon kanssa ja saadun tiedon mukaan sillä ei ole huomauttamista rajoitusalueesta ja rajoituksen sisällöstä.

Rajoitusalueeseen kuuluvat keskeiset Sallatunturin matkailukeskuksen matkailua koskevan toiminnan (mm. palvelut, asuminen, rinnetoiminnot, reitit) alueet.

Sallan kunnalla ei ole huomauttamista metsähallituksen hakemukseen metsästyksen rajoittamisesta haetulle alueelle.

Sallan riistanhoitoyhdistyksen lausunto

Sallan riistanhoitoyhdistyksen hallitus on käsitellyt ko. asiaa 10.3.2021 ja 15.9.2021 pitämissään kokouksissa ja pitää metsästyksen rajoittamista Sallatunturin lähialueella (407,1 ha) riittävästi perusteltuna, eikä esitä asiaan muutosta.

Riistanhoitoyhdistyksen hallitus ainoastaan pyytää tarkistamaan, onko lähetettyyn karttaluonnokseen talvireitti merkattu väärin Tunturilampien ja Itärinteen kohdalla.

Paliskuntain yhdistyksen lausunto

Maasuurpetojen porotaloudelle aiheuttamat vahingot ovat olleet erittäin korkealla tasolla jo yli kymmenen vuoden ajan, eikä tilanteeseen ole näkyvissä helpotusta. Ainoa keino vähentää vahinkoja ja porotalouden kannattavuuden heikkenemistä sekä valtion petovahinkokorvausten maksutaakkaa, on vahinkoa aiheuttavien maasuurpetojen poisto. Suurpetojen metsästys poikkeusluvalla on välttämätöntä sallia metsästysrajoitusalueella.

Luonnoksen mukaan metsästysrajoitus ei koske suurpetojen vahinkoperusteista poikkeuslupapyyntiä Suomen Riistakeskuksen metsästyslain 41 §:n perusteella myöntämän poikkeusluvan mukaisesti. Asia on huomioitu rajoituksessa hyvin.

Metsähallituksen vastine

Saapuneisiin lausuntoihin annetun vastineen mukaan Inarin riistanhoitoyhdistyksen lausunnon osalta Metsähallitus toteaa, että Urho Kekkosen kansallispuistossa on ollut aiemminkin metsästys rauhoitettu Kiilopään (9800 ha) ja Tankavaaran alueilla 20.9.1993–31.12.1997 sekä 11.3.1998–31.12.2002. Muilta osin Metsähallitus ei ota kantaa lausuntoihin, vaan viittaa aiemmin esittämiin perusteluihin metsästyksen rajoituksen tarpeellisuudesta hakemuksessa esitetyillä kohdealueilla Inarin, Sodankylän, Sallan, Rovaniemen ja Posion kunnissa.

Ratkaisu

Lapin aluehallintovirasto hyväksyy hakemuksen ja kieltää metsästyslain 23 §:n nojalla ampuma-aseilla harjoitettavan metsästyksen tämän päätöksen liitekarttoihin 1–5 merkityillä alueilla, jotka sijoittuvat seuraaville kohdealueille:

- 1) Inari: Inarin retkeilyalue, Juutuanvaara, Kortevara, Juutuanjoen ranta-alueet valtatie 75:n länsipuolella Saukkonivaan asti.**
- 2) Inari ja Sodankylä: Saariselkä, Laanila, Kiilopää ja Urho Kekkosen kansallispuisto, matkailukeskuksen lähialue ja sen retkeilyreitit.**
- 3) Rovaniemi: Napapiirin retkeilyalue, Vikaköngäs ja Vaattunkivaara, Vaattunkiköngäs ja Könkäänsaari.**
- 4) Salla: Sallatunturin matkailukeskuksen lähialue.**
- 5) Posio: Riisitunturin kansallispuiston päiväreitien lähialue.**

Kielto ei koske hirvenajoa, pienpetojen loukku- tai rautapyyntiä eikä siihen liittyvää lopetusaseen käyttöä, suurpetojen vahinkoperusteista poikkeuslupapyyntiä Suomen

Riistakeskuksen metsästyslain 41 §:n perusteella myöntämän poikkeusluvan mukaisesti eikä alueella olevan haavoittuneen riistaeläimen jäljittämistä tai lopettamista.

Metsästysoikeuden rajoitus on voimassa 4.2.2022 alkaen viisi vuotta 3.2.2027 saakka.

Ratkaisun perustelut

Metsästyslain (615/1993) 8:n mukaan henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Lapin tai Kainuun maakuntaan kuuluvassa kunnassa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla.

Metsästyslain 20 §:n 3 momentin mukaan metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle.

Metsästyksen rajoittamisesta yleisen turvallisuuden vuoksi säädetään metsästyslain 23 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan jos yleisen turvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää, aluehallintovirasto voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä. Ennen kiellon tai rajoituksen määräämistä on metsästysoikeuden haltijaa ja alueen omistajaa kuultava. Saman pykälän 2 momentin mukaan aluehallintoviraston tulee kumota 1 momentissa tarkoitettu kiello tai rajoitus ennen määrääjän päättymistä, jos kiellon tai rajoituksen voimassapitämiseen ei enää ole tarvetta.

Metsästyslain 23 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 300/1992, s. 14) todetaan, että varsinkin aseellisesta metsästyksestä saattaa sivullisille aiheutua vaaraa. Jos metsästys tapahtuu alueella, jolla yleisesti liikutaan metsästysaikana, vahingon vaara on huomattava. Vahinkojen välttämiseksi metsästystä tulisi tarvittaessa voida rajoittaa. Edelleen lain esitöissä todetaan, että määrääjän voimassa oleva kiello tai rajoitus voitaisiin uusida. Tällä tavoin kiellon tarpeellisuus tulisi riittävän usein uudelleen arvioiduksi.

Aluehallintovirasto toteaa, että metsästyslakiin on säädetty edellä mainittu nimenomainen säännös metsästyksen rajoittamisen oikeuttamiseksi tilanteessa, jossa se on yleisen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää. Aluehallintovirasto katsoo, että Metsähallitus on hakemuksessaan tuonut esiin seikkoja, joiden perusteella voidaan todeta, että metsästyksen rajoittaminen hakemuksessa esitetyillä kohdealueilla on yleisen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää.

Kuten hakemuksessa todetaan, hakemuksessa ja sen karttaliitteissä kuvatut alueet ovat suosittuja ulkoilualueita, joiden virkistyskäyttö on ympärivuotista. Alueita voidaan pitää poikkeuksellisen vilkkaina käyntikohteina, ja niiden käyntimäärät ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana huomattavasti. Metsähallituksen mukaan kasvu on ollut merkittävää erityisesti vuosien 2019 ja 2020 aikana. Kävijämäärien noustessa alueilla tapahtuvasta metsästyksestä ihmisille aiheutuva vahingonvaara on kasvanut. Kävijämäärät ovat Metsähallituksen arvion mukaan edelleen kasvussa, ja siten metsästyksen rajoittaminen on yleisen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää.

Annetuissa lausunnoissa ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, ettei metsästyksen rajoittaminen hakemuksessa esitetyillä tavoin olisi yleisen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää. Aluehallintovirasto toteaa, että metsästyksen rajoittaminen metsästyslain 23 §:n nojalla ei edellytä, että kohdealueilla olisi ennen rajoituksen määräämistä tapahtunut metsästyksen aiheuttamia konkreettisia vaaratilanteita tai onnettomuuksia. Riittävää on, että metsästyksestä aiheutuva vahingonvaara alueella liikkuville ihmisille on huomattava.

Aluehallintovirasto katsoo selvitetyn, että kävijämäärien lisääntyttyä hakemuksen mukaisilla alueilla ampuma-aseilla harjoitettavasta metsästyksestä ihmisille aiheutuva vahingonvaara on kasvanut huomattavaksi, ja näin ollen vahinkojen välttämiseksi metsästyksen rajoittaminen kyseisillä alueilla on tarpeen.

Aluehallintovirasto toteaa, että kohdealueilla sallitaan hakemuksen mukaisesti edelleen hirvenajo, pienpetojen loukku- ja rautapyynti sekä siihen liittyvä lopetusaseen käyttö, suurpetojen vahinkoperusteinen poikkeuslupapyynti Suomen Riistakeskuksen metsästyslain 41 §:n perusteella myöntämän poikkeusluvan mukaisesti sekä alueella olevan haavoittuneen riistaeläimen jäljittäminen ja lopettaminen. Hirvenajolla tarkoitetaan hakemuksen mukaisesti sekä ilman koira tapahtuvaa ajometsästystä että hirven metsästykseseen sallittavan koiran käyttöä siten kuin metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään. Edellä mainituista metsästystavoista aiheutuva vahingonvaara ei hakemuksessa esitetyn perusteella ole siten merkittävä, että niiden kieltäminen metsästyslain 23 §:n nojalla olisi perusteltua.

Metsästysrajoituksen rikkomisesta säädetään metsästyslain 74 §:ssä. Mainitun pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan joka tahallaan tai huolimattomuudesta metsästää vastoin 23 §:n 1 momentin nojalla annettua kieltoa tai rajoitusta on tuomittava, jollei teko ole rikoslain 48 a luvun 1 tai 1 a §:n nojalla rangaistava tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, metsästysrikkomuksesta sakkoon.

Sovelletut lainkohdat

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Täytäntöönpano

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin 3 kohdan nojalla, koska päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä. Saman lain 123 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimien voi valituksen ollessa vireillä kieltää päätöksen täytäntöönpanon,

määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi tai antaa päätöksen täytäntöönpanoa koskevan muun määräyksen.

Lakiasiainpäällikkö

Keijo Mattila

Ylitarkastaja

Saana-Kaisa Ylitalo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Liitteet

Kartat 1-5

Valitusosoitus

Oikaisuvaatimusohje

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Saana-Kaisa Ylitalo, saana-kaisa.ylitalo@avi.fi, puhelin 0295 017 367.

Jakelu

Metsähallitus

Suoritemaksu

4.000 euroa

Maksu perustuu valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n sekä aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 22 §:n nojalla valtioneuvoston antamaan asetukseen aluehallintoviraston maksuista vuonna 2021 (1121/2020) ja valtioneuvoston asetukseen aluehallintoviraston maksuista tammi-maaliskuussa vuonna 2022 8 §:ään.

Maksusta lähetetään erillinen lasku Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta

määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua Lapin aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

Jäljennös maksutta

Lausunnonantajat

Tämä asiakirja LAAVI/968/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/968/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ylitalo Saana-Kaisa 28.01.2022 08:07

Ratkaisija Mattila Keijo 28.01.2022 08:28